

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1460. usque ad annum 1478

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1768

VD18 90118332

§. 104. Adversa Papæ valetudo, ejusque obitus

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66459](#)

nulli Venetias petierunt spe freti, quod Sæcul. XV.
illoco naves descendere possent, alii vero A.C. 1464.

Anconam pervenerunt: eo enim audie-
rant venturum Pontificem, hic vero
inutilem bello turmam ad suos remisit,
postquam omnibus benedictionem Apo-
stolicam, ac plenam poenarum condona-
tionem indulserat.

§. CIII.

Cuncta Anconæ parata pro discessu Pontificis.

Cum interim Anconæ nuntiatum esset,
quod Turcæ haud procul a Ragusa
castra posuissent, ac forte eam civitatem
obfessuri essent, Pontifex, quamquam fe-
bri admodum violenta agitaretur, nihil
minus illoco ipsus cum classe sua accur-
rere statuit spe concepta, si res succede-
ret, Principes excitatum iri, ut & ipsi
Papam sequerentur. Verum nuntiatio
hostium recessu Pontificis quoque iter dif-
ferebatur. Hujus famæ lætitia haud
parum augebatur ex adventu Veneti Du-
cis, qui classe sua Anconam ingressus est.

§. CIV.

Adversa Papæ valetudo, ejusque obitus.

Ast ingravescente indies morbo, Ponti-
fex, cum jamjam mortis suæ horam

Sæcul. XV. appropinquare intelligeret, vocatis ad se
A.C. 1464. Cardinalibus, orationem ad duas horas
protractam habuit, qua serio eos hortatus est, ut in feligendo successore solius
meriti rationem haberent, non vero illis
favere studerent, qui tanto munere in-
digni essent; præcipue vero eisdem com-
mendavit, ut sacræ adversus Turcas ex-
peditionis consilia urgerent. Denique
petita ab omnibus offendarum venia,
concessisque indulgentiis Ecclesiæ Sacra-
mentis muniri petiit. Ceterum Pius,
cum olim Basileæ ex pestilentia gravissime
ægrotaret, jam semel S. Oleo unctus
erat, quo circa Laurentius Roverella Epi-
scopus Ferrariensis, celebris admodum
Theologus, iterato hoc Sacramentum
Pontifici administrandum haud esse asse-
ruit. Hæc equidem erat Sæculi duode-
cimi & paulo amplius quorundam Theo-
logorum sententia, quæ tamen non adeo
frequentes Sectatores habuit. Tunc et-
iam summus Pontifex hac super re cum
Ferrariensi Episcopo disputabat, nec ta-
men huic opinioni inhaerendum censuit.
Quare sacram unctionem, & sanctissi-
mum Eucharistiæ Sacramentum devote
recepit, ac die quarta Mensis in Vigilia
B. Virginis assumptæ placidissime ani-
mam Deo reddidit, anno ætatis ferme
quinquagesimo nono, Pontificatus sexto,
minus tribus diebus.

Papien-

Papiensis Cardinalis ad suos confratres de successoris electione orationem habuit, atque in ea haec in laudem Pii Pontificis dixit: *Præclaræ virtutis Anti-Papiens.*
stes fuit. Enituit in eo summa religio, sum-
mæ vitæ integritas, singulare ingenium, do-
ctorina ingens; humanitas tanta, quantum
nec experti antehac sumus, & desideraturi Platina in
forsitan imposterum erimus. Nihilominus Pium II.
 Pio cetera laudatissimo id vitio vertebaruntur a nonnullis, quod erga literatos sui Sæculi minus liberalis fuerit, in hoc tamen excusandus, inquit Platina, eo quod tria gravissima bella ab eo suscepta ærarium pontificium ita continuo exhaustissent, ut aere alieno, ac magno quidem saepe premeretur. Cum vero nonnulli eundem carperent, quod frequentius Roma absens, Pontificiæ Majestatis minus digna facilitate exteris regiones pervagaretur, Papiensis hanc quoque calumniam diluit. Præterea affirmant alii, Pium sibi metipsi sat persuasum habuisse, quod magna, quæ pro bello sacro adversus Turcas fecisset, molimina successus destitueret, nihilominus ut vulgi ludibria effugeret, nonnisi Brundusium usque navigare, ibidemque hyemem transigere, ac demum neglecta hujus expeditionis executione Romam reverti statuisset, quinimo ne nimia levitatis, qua tantum opus aggredi præsumpsisset, notam incurreret, subjungunt

Sæcul. XV. nonnulli, ipsum finistri successus caussam
 A.C. 1464 in Principes, eoquod piis ejus consiliis
 defuissent, rejicere voluisse; (*) sed in-
 opinata

(*) *Hanc calumniam Odoricus Raynaldus ad hunc annum num. 48 sequentibus refutat. A quo, inquit, Pii mens melius, quam a Pio ipso explicari potuit? nam alia ipsi affingere, præsertim cum verbis responderint opera, furentis & vaticinantis est; fallente fidem Burgundo, Pupa ab administrandi belli sacri onere solutus erat, cum ad id, sub lege, si Philippus adveniret, se obstrinxisset; divinæ tamen gloriæ flagrans studio pericula suscepit. Quod vero Brundusium ire statuisset, num propterea redditum cogitavit? cum jam antea Burgundo scripsisset, occupata a Ferdinando ditione ex ista maritima ora in Græciam, ubi gerendæ rei afovet occasio, adversus Turcas faciliter trajecto incurrere ipsos posse. Confirmatam itaque potius sententiam de profundenda pro Christianis vita, quam revocatam inde colligimus, neque ipsam culpam indefensæ rei Christianæ in Principes avertere meditatum esse ex industria singuli potest, cum sine navigationis Brundusinæ labore, exceptis Hungaro Rege, Venetorum Duce, & Rhodiorum Magistro, ceteros Principes defuisse periclitanti Religioni constaret. Ita Raynaldus, cui optimo jure hanc in rem cum Cicerone addere possumus: miseris esse interdum Principes optime de Republica meri-*

opinata Pontificis mors cunctas istas cu-
ras prævenit.

Sæcul. XV.

A.C. 1464.

Corpus ejus Romam delatum in Ec-
clesia S. Petri depositum fuit, ubi etiam
die vigesima octava Mensis Augusti ter-
ræ mandatum est. Postea in ejus scri-
niis ferme quinquaginta aureorum millia
reperta fuere ad sustinendas belli Turcici
expensas collecta. Communis omnium
sententia eo abibat, ut hæc summa Mat-
thiæ Hungarorum Regi daretur, abs du-
bio, eoque ipse majora ceteris damna
a Turcis perpessus, necnon gravioribus
adhucdum periculis expositus esset, &
aliunde Veneti, cum in hujus Regis po-
tentia plurimum confiderent, illum etiam
adeo potenter adjuvari cuperent, ut ho-
stibus valide resistere posset.

§. CV.

*Congregatio Cardinalium defunctorum
Pontifice habita.*

Mortuo Pontifice Principes, qui Anco-
nam venerant, ad suam quisque pa-
triam iter relegerunt; Cardinales vero
congregationem habebant, in qua Dux
Vene-

meritos, quod in iis homines non solum præ-
claras res obliviscantur, sed nefarias etiam su-
spicentur.